

ting vil tage dette Standpunkt, er det min Hensigt at søge Hjemmel til her i Tinget paa ny at fremsætte Forslaget om Fremleje som et særligt Lovforslag, idet det jo er muligt, at Forslaget, hvis det vandt Tilslutning hermed og saa kom op til Landstinget, der kunde vinde større Imødekommen end ved den sidste Behandling. Jeg tror, at Boligkommissionen har Ret i, at den omhandlede Bestemmelse vil indeholde et Bidrag til Løsning af Vanskeligheder og derfor bør gennemføres. Man har fra anden Side sagt, at det er disse Indgreb i Kontraktfriheden, man ængstes ved. Men naar man gør det — og det er i og for sig forstaaeligt —, maa man paa den anden Side erkende, at Forholdene kan være saaledes, at Kontrakter under de nuværende overordentlige Forhold maa være Genstand for en anden Behandling end den sædvanlige. Dette har ogsaa paa et særligt Punkt fundet sit Udtryk netop hos de Medlemmer i det høje Landsting, som ud fra deres Standpunkt overfor Kontraktfriheden og Kontraktbestemmelserne vendte sig imod at optage Fremlejebestemmelsen, idet de selv har foranlediget følgende Bestemmelse optaget i Lovforslaget: „Naar Ejeren i Henhold til en uopsigelig Lejekontrakt er pligtig at opvarme Lejligheden ved Centralvarme eller at forsyne samme med varmt Vand, kan Nævnet uanset Kontraktens Uopsigelighed efter Ejerenes Begæring foretage Lejepaalæg, svarende til den stedfundne Fordyrelse af de nævnte Ydelser“. Man vil altsaa se, at Udvalget her erkender, at der kan være Kontrakter, som paa Grund af Forholdenes Udvikling er ubillige, og som Samfundsmagten derfor maa have Ret til at fremtvinge Forandringer i. Jeg har sluttet mig til denne Bestemmelse, fordi jeg synes, den er rigtig. Hvis en Lejer, som har lejet en Lejlighed med Centralvarme, har en gammel uopsigelig Kontrakt, hvorefter han har Krav paa Varme til en bestemt Pris, eller denne er indbefattet i den samlede Husleje, og denne Kontrakt er sluttet paa et Tidspunkt, hvor Kul var 4, 5, 6 Gange billigere end nu, er den sluttet under Forudsætninger, som der kan være Grund til nu at erklære for bristede i den Forstand, at Samfundsmagten maa have Ret til at sætte Kontrakten ud af Kraft. Idet de vedkommende Medlemmer altsaa har erkendt, at en saadan Kontrakts Uopsigelighed ikke bør være stærkere, end at den kan tilside-sættes, hvor det drejer sig om et Forhold, der er i Ejerenes Interesse, forekommer det mig, at man ogsaa maa kunne finde Til-

slutning for den Tanke, at man af Hensyn til en Samfundsinteresse, som Spørgsmaalet om Fremleje kan vise sig at være, bør gaa med til, uanset Ejerenes Pukken paa Kontraktfriheden, at give Lejeren Ret til Fremleje.

Med Hensyn til Lovens Varighed er det i § 18 foreslaaet, at den skal ophøre samtidig med Loven om Betalingshenstand med Pantegæld. Det er en Bestemmelse, som ogsaa gælder for de nugældende Huslejelove og altsaa ikke indeholder nogen Forandring. Men jeg havde ønsket, at man nu var gaaet til at fastsætte et senere Tidspunkt. Medens det paa et vist Tidspunkt kunde være rimeligt at knytte disse to Love sammen, forekommer det mig, at Tiderne har udviklet sig saaledes, at man maa kunne se, at selv om Moratorieloven skulde falde bort, kan det dog være aldeles nødvendigt at lade Huslejeloven bestaa, og derfor har jeg ment, at det var rigtigt nu at lade denne Forbindelse ophøre. Hertil har man imidlertid ikke villet gaa med i Landstinget, og jeg forstod, at det var et saa vigtigt Spørgsmaal, at deraf var Opnaaelse af en vis Enighed i det andet Ting afhængig. Derfor gik jeg med til denne Bestemmelse, idet den ikke forrykker det bestaaende Forhold; hvis der ikke kan opnaas Enighed om Gennemførelsen af denne Lov, gælder de bestaaende Love, og de ophører sammen med Moratorieloven. Desuden er jeg ganske overbevist om, at hvis man, naar Moratorieloven den 1. Juli ophører, skulde være af den Overbevisning, at den ikke behøver at fornys, men Forholdene, hvad Lejligheder angaar, er de samme eller maaske endnu vanskeligere end nu, vil Rigsdagen aldeles utvivlsomt give sit Minde og sin Billigelse til en Forlængelse af denne Lovs Gyldighed, og derfor har jeg ikke været betænkelig ved at gaa med til ikke at faa Forbindelsen mellem de to Love løst nu.

Med disse Ord skal jeg anbefale det høje Ting at fremme Huslejelovforslaget, og da jeg mener, det vil være af Betydning, at vi saa hurtigt som muligt kan faa de bestaaende Love afløst med den her foreslaaede Lov, idet den paa væsentlige Punkter indeholder store Fremskridt og Forbedringer i den bestaaende Tilstand, ikke blot i Overskuelighed, men ogsaa i det Omfang, hvori den yder Beskyttelse mod de truende Forhold, vil jeg tilraade det høje Ting at tage Lovforslaget i den Skikkelse, som Landstinget efter Overvejelser og Forhandlinger med mig er naaet til at vedtage.